

ZATERDAG
4 JUNI
2022

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK

HELVOIRT

PINKSTEREN

PINKSTEREN

Thema

**Kom, helende Geest,
adem ons open**

Komende vieringen Open Kerk

Zaterdag	18 juni	19.00 uur	Viering
Zaterdag	2 juli	19.00 uur	Viering
Zaterdag	16 juli	19.00 uur	Viering
Zaterdag	30 juli	19.00 uur	Viering

Voor wie de vieringen van Open Kerk
mogelijk wil blijven maken:
NL80 INGB 0006 2320 91
t.n.v. Open Kerk Helvoirt
website: www.openkerkhelvoirt.nl

OPEN KERK

HELVOIRT

VOORAF

Orgelspel

INTREDELIED

*De Geest des Heren heeft
een nieuw begin gemaakt,
in al wat groeit en leeft
zijn adem uitgezaaid.
De Geest van God bezielt
die koud zijn en versteend,
herbouwt wat is vernield,
maakt één, wat is verdeeld.*

*Wij zijn in hem gedoopt,
hij zalft ons met zijn vuur.
Hij is een bron van hoop
in alle dorst en duur.
Wie weet vanwaar hij komt,
wie wordt zijn licht gewaar?
Hij opent ons de mond
en schenkt ons aan elkaar.*

WELKOM

Pinksteren is het feest van de Geest
die ons heel maakt en verbinding schept.
Met Pinksteren ervaren we dat er een taal is
die iedereen verstaat: de taal van de liefde.
Pinksteren is: ons benauwde ik ont-grenzen,
onverschrokken nieuwe werelden ontsluiten,
ontdekken dat je meer kunt dan je dacht.

Van harte welkom vanavond hier,
omwille van elkaar en in Gods naam.

LIED

*De Geest die ons bewoont,
verzucht en smeekt naar God,
dat hij ons in de Zoon
doet opstaan uit de dood.
Opdat ons leven nooit
in weer en wind bezwijkt,
kom, Schepper Geest, voltooi
wat gij begonnen zijt.*

STILTE

Vervolgen wij nu met enkele momenten van stilte,
om aanwezig te zijn bij de altijd Aanwezige,
die ons leven schraagt en draagt.

SCHULD EN VERGEVING

V. De nood die wij niet lenigen.
De helpende hand die wij niet toesteken.
De troost die wij niet brengen.

Het recht dat wij niet verschaffen.
De liefde die we niet tonen.
De trouw die we niet opbrengen.

De wonden die wij niet helen.
Het leven dat we schenden.
De nieuwe wereld van God
die wij alsmaar voor ons uitschuiven.

A. Het zij ons vergeven door wie er onder lijden
en door God en Goed, de ziel en hartslag van
ons leven.

BEZINNING EN LIED

G. *Verbreek de kilte met uw Geest,
win onze harten voor uw feest,
Kyrie eleison.*

V. Pinksteren,
feest van zon en zomer,
van vogelzang, van groei en bloei.

G. *Gij tekent ons met licht en vuur,
met adem voor de lange duur.
Kyrie eleison.*

V. Pinksteren,
feest van eerbied voor de natuur
en voor het Mysterie dat haar bewoont.

G. *Leg zelf het lied in onze mond,
opdat de lofzang nooit verstomt
Kyrie eleison.*

V. Pinksteren,
om veelkleurig en veeltalig samen
te gaan voor wat waar is en waarachtig.
(Peer Verhoeven)

GEBED

V. Gij wacht op ons
totdat wij opengaan voor U.

Wij wachten op uw woord,
dat ons zacht en ontvankelijk maakt.

Stem ons af op elkaar,
vooral op wie gekleineerd worden.
Stem ons af op uw stem,
op uw stilte.

(naar Huub Oosterhuis)

A. Amen. Moge het zo zijn.

LIED

*Helende Geest,
gij zijt als de wind, kom dan,
waai door onze harten, zuiver ons.*

*Helende Geest,
gij zijt als het vuur, kom dan,
vuur ons aan tot liefde, beziel ons.*

EERSTE LEZING

Handelingen 2:1-19

Het was Pinksteren, nog vroeg in de morgen. Jezus' volgelingen zaten, beducht voor de buitenwereld, op één en dezelfde plek samengeklit. Plotseling kwam er een geruis van boven dat aanwol tot een geweldige windvlaag en heel het huis vulde waar zij waren. Zij zagen hoe tongen van vuur zich op hen neerzetten. Ze stroomden allemaal vol met heilige Geest en ze begonnen in verschillende talen te spreken zoals de Geest hun ingaf.

In Jeruzalem woonden toen Joden die afkomstig waren uit ieder volk op aarde. Toen dat geraas geluid opkwam liepen ze te hoop en waren verbijsterd omdat ieder van hen in zijn eigen moedertaal werd aangesproken. Buiten zichzelf van verbazing zeiden ze: 'Die daar aan het woord zijn

komen allemaal uit Galilea. Hoe kan het dan dat ieder van ons zijn eigen moedertaal te horen krijgt? Párten, Méden, Elamiéten, mensen uit Póntus, Ásia, Egýpte en Líbië en ook hier woonachtige Romeinen, Kretenzen en Arabieren – wij allen horen hen in onze moedertaal spreken over God en Goed.’ Maar er waren er ook die spottend zeiden: ‘Allemaal dronkenmanspraat.’

Toen kwam Petrus naar voren en begon de mensen toe te spreken. Hij zei: ‘Joden en inwoners van Jeruzalem, luister goed naar mijn woorden. Jullie denken dat wij dronken zijn, maar dat is niet zo, want het is nog maar negen uur in de ochtend. Wat hier nu gebeurt, is al aangekondigd door de profeet Joël. In zijn boek staat:

*Aan het einde der tijden, zegt God,
zal Ik mijn Geest uitgieten over al wat leeft.
Dan zullen jullie zonen en dochters profeteren,
jongeren zullen visioenen zien
en oude mensen zullen dromen krijgen.
Ja, over al mijn dienaren en dienaressen
zal Ik in die tijd mijn Geest uitgieten,
zodat ze zullen profeteren.’*

LIED

*Helende Geest,
Gij zijt als de dauw, kom dan,
laaf ons met uw goedheid, vervul ons.*

*Helende Geest,
gij zijt als het licht, kom dan,
wek ons tot nieuw leven, herschep ons.*

HET EVANGELIE Collage uit Johannes 14 en 20

Op de avond vóór zijn kruisiging bemoedigde Jezus zijn volgelingen door te beloven: ‘Ik zal de Vader vragen jullie een andere pleitbezorger te geven, die altijd bij je zal zijn: de Geest van de waarheid. Jullie kennen hem wel, want hij blijft bij jullie en zal in jullie zijn. De pleitbezorger, de heilige Geest, die de Vader jullie in mijn naam zal zenden, zal jullie alles duidelijk maken en alles in herinnering brengen wat ik tegen jullie gezegd heb.’

Op de derde dag na Jezus’ dood, in de avond van de eerste dag van de week, hielden zijn volgelingen de deuren goed gesloten uit vrees voor de Joden. Ineens kwam Jezus binnen, ging tussen het in staan en zei: ‘Vrede voor jullie.’ Na deze woorden toonde hij hun zijn handen en zijn zijde. Zijn volgelingen waren blij hem te zien. Weer zei Jezus: ‘Vrede voor jullie. Zoals de Vader mij gezonden heeft, zo zend ik jullie.’ Hij blies over hen en zei: ‘Wees beziel van de helende Geest. Vergeef elkaar, dan delft het kwaad het onderspit. Vergeef je elkaar niet, dan blijft het kwaad je achtervolgen.’

LIED

*Helende Geest,
gij zijt als de wind, kom dan,
waai door onze harten, zuiver ons.*

*Helende Geest,
gij zijt als het vuur, kom dan,
vuur ons aan tot liefde, beziel ons.*

OVERWEGING

Wat Kerstmis of Pasen is, kunnen we nog wel vertellen, maar wat Pinksteren voor een feest is, valt veel moeilijker uit te leggen. Pinksteren is het feest van de Geest, maar wat of wie de Geest is, staat ons niet zo helder voor de geest. We moeten ons behelpen met allerlei beelden, zoals: de Geest is als een duif die zachtjes op iemand neerstrijkt, als een vonk of een laaiend vuur, als een hevige windvlaag die de lucht schoon blaast, of als onze levensadem waar we niet lang zonder kunnen. Voor het gemak stellen we de Geest ook maar voor als een persoon, als een hij of een zij, die onze pleitbezorger of trooster is en ons coacht in ons zoeken naar de waarheid in een wereld vol leugens.

Van kindsbeen af ben ik vertrouwd met het *Veni Creator Spiritus*: Kom Schepper, Geest. De Geest is hier een creatieve kracht, die al vóór de schepping (of als je wilt: nog vóór de oerknal) over de chaos of de oervloed zweefde. Diezelfde kracht riep alles in het bestaan en houdt de schepping leefbaar. Deze kracht is ook bij machte om de schepping telkens te vernieuwen, om de wereld zoals

die nu is met zijn mengeling van goed en kwaad te herscheppen tot een nieuwe aarde, waarin het goede, het ware en het schone zegevieren en het kwaad het loodje legt.

Het aardige is dat de Geest bij dat proces van herscheppen graag mensen inschakelt als medescheppers. Daarbij gaat het om samenspel, niet om concurrentie. In dat samenspel roept de Geest onvermoede krachten in ons wakker. De Geest laat ons boven onszelf uitstijgen, boven ons eigen kunnen en kennen. Het eigen ik zegt: 'Als alles goed komt, dán zal ik vrede vinden.' Maar de Geest zegt: 'Vind eerst de vrede, dán komt alles goed.'

Kort orgelspel

De kerk is ontstaan op het Pinksterfeest en is een creatie van de heilige Geest. Als de kerk puur mensenwerk was, zou zij allang ter ziele zijn gegaan. Dat zij er nog steeds is, is niet minder dan een godswonder, want er is ook veel onkruid tussen de tarwe. De Geest helpt ons telkens weer over dode punten heen en vuurt ieder individu en heel de geloofsgemeenschap aan om de door Jezus ontketende vernieuwingsbeweging voort te zetten.

Met het oog daarop schenkt de Geest aan ieder van ons talenten die het beste bij ons passen. Zo is iedereen charismatisch begaafd, de een voor dit, de ander voor dat. Steeds gaat het daarbij om alledaagse activiteiten waarmee we kunnen bijdragen aan de opbouw van de gemeenschap en aan het welzijn van allen. Met elkaar zijn we er voor elkaar. In onze tijd zien wij de Geest dan ook graag als de Grote Verbinder, als een stuwende kracht die ons bij elkaar houdt en eenheid scheidt in de verscheidenheid.

De Geest is ook werkzaam buiten de kerkmuren, in andere levensovertuigingen, in andere culturen en andere religies. Om die te ontmoeten hoeven we niet meer ver weg te gaan. Onze veelkleurige samenleving biedt volop kansen om samen met wie dan ook op zoek te gaan naar wat duurzaam, waar en waarachtig is.

Wat dat betreft is Pinksteren echt een feest voor de eenentwintigste eeuw. Het is het hoogfeest van de pluraliteit, van de vele kleuren in de ene regenboog. Met z'n allen staan we voor een beslissende keuze: één wereld of geen wereld. Helaas lijkt het er vaak op dat we afstevienen op vernietiging en ondergang. Laten we dat doemscenario maar gauw uit ons

hoofd zetten en kiezen voor verbinding, en nog eens verbinding, want dat is de optie waarmee we de wereld kunnen redden.

ORGELSPEL

BELIJDENIS

Lied

*Een kerk van mensen
bedacht op God en Goed
waar elke morgen
als wonder wordt begroet –
ritme van leven:
een lied gegeven.
Daarnaar reiken wij.*

*Een kerk van mensen
die in de wereld staan,
die vol vertrouwen
de toekomst binnengaan –
eerbied voor 't oude
benieuwd naar 't nieuwe.
Daaraan bouwen wij.*

*Een kerk van mensen
die dient en kleinen eert,
een kerk waar liefde
gedeeld wordt en geleerd
rond brood en beker –
spreekende tekens.
Daarop hopen wij.*

*Een kerk meerstemmig
voor zoekers op de tast,
een kerk veelkleurig –
wie is hier niet te gast?
Geen rangen, standen,
wel open handen.
Daarvoor bidden wij.*

Een kerk waar mensen mensen zijn.

ORGELSPEL

COLLECTE

GEDACHTENIS

We breken samen het brood,
delen met elkaar ons kwetsbare bestaan.
We drinken de beker,
delen met elkaar alle zoet en zuur –
we doen samen wat te doen staat,
tot alle leven in U zal zijn voltooid.

Bidden wij voor die ziek zijn,
tobben, in het ongewisse verkeren.
Denk aan hen die bij hen waken,
hen liefdevol terzijde staan.
Gedenk hen die brood en beker
dagelijks met ons deelden
en ons zijn ontvallen,
naam voor naam, gezicht voor gezicht.

Bidden we voor allen die in angst en wanhoop
moeten leven. Getroffen als ze zijn door
aanhoudend oorlogsgeweld, dat drijft op haat en
leugens. Vergeet niet al die mensen, groot en klein,
die van huis en haard zijn weggevlucht of zijn
gedeporteerd. Gedenk hen die hun leven geven in
hun strijd voor vrijheid en gerechtigheid. Breng
ons allen in beweging, vuur ons aan om samen te
streven naar een keerpunt ten goede in een strijd
die nooit had mogen beginnen.

A. Er zij licht, vrede rust.

GEBED AAN TAFEL

G. *Alwie eten van dit brood
het breken en delen met de ander,
zij houden de Heer in leven onder ons.
Ze zijn hem trouw
tot alles is volbracht.*

V. Als hoop - ondanks alles,
als een horizon - de einder voorbij,
als een visioen - alle dag te boven,
spreekt in mensen een grenzeloos vertrouwen:

Komen zal de Geest die heelt
en als dauw de aarde drenkt.
Komen zal die zorg draagt
en het bange hart verkwikt.

G. *Alwie eten van dit brood
het breken en delen met de ander,
zij houden de Heer in leven onder ons.
Ze zijn hem trouw
tot alles is volbracht.*

V. Komen zal die ons, tobbers, rust geeft,
drift en koorts kalmeert en
met ons meeleeft, zielsbedroefden.

Komen zal de Geest die
wat besmeurd is zuivert,
wat verdord is opfleurt en
het gekwetste zacht verbindt.

Komen zal die
versteenden laat ontdooien,
verkilden warm ademt en
verdwaalden thuisbrengt.
Komen zal de Geest van God:
de Geest van hem die,
als brood gebroken
van liefde is gestorven.

G. *Alwie eten van dit brood
het breken en delen met de ander,
zij houden de Heer in leven onder ons.
Ze zijn hem trouw
tot alles is volbracht.*

V. Toen hem de mond moest
worden gesnoerd,
zijn geest gedooft,
heeft hij ten afscheid brood genomen,
het gebroken en gezegd:
'Dit ben ik en ik beloof u vast
dat ge zult eten en drinken
aan mijn tafel in Vaders huis.
Neem, beleef en deel het leven
met mij en met elkaar.'

Hij heeft de beker genomen,
die gedronken en doorgegeven
met de woorden:
'Neem de beker van mij over
en geef hem door aan elkaar
totdat onze hoop en Gods belofte
werkelijkheid zijn geworden.
Doe wat ik heb gedaan;
maak een nieuw begin.'

G. *Alwie eten van dit brood
het breken en delen met de ander,
zij houden de Heer in leven onder ons.
Ze zijn hem trouw
tot alles is volbracht.*

V. *Gij uit de dood verrezen,
gij de hoop die leeft onder ons,
gij die de steen hebt weggerold
alle dood tenietgedaan –
hoor ons aan nu wij bidden
voor mens en wereld.*

*Gij, onze God, maak ons mens,
zoals hij is geweest, Jezus Christus:
alle dood te machtig,
in U voltooid voor altijd.*

*Bidden wij zoals Jezus de wereld
heeft leren bidden.*

ONZE VADER

Gezongen

*Onze Vader verborgen
uw naam worde zichtbaar in ons
uw koninkrijk kome op aarde
uw wil geschiede,
een wereld met bomen tot in de hemel,
waar water schoonheid
en brood gerechtigheid is, en genade –*

*waar vrede niet hoeft bevochten
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.*

*Doof de hel in ons hoofd
leg uw woord op ons hart
breek het ijzer met handen
breek de macht van het kwaad.*

*Van U is de toekomst
kome wat komt.*

V. *U bent allemaal welkom
om het brood van het leven met elkaar te
delen.*

COMMUNIE

ORGELSPEL

LIED

*Alle kleuren in de wereld
stralen van hetzelfde Licht –
het is één bron, één zon
waaruit de regenboog begon.*

*Dat het vele mag bestaan
als een zegen wordt gezien.
Wordt wat anders is gewenst
groeit de schepping onbegrensd.*

*Alle talen van de volken
klinken uit het Eerste Woord –
de tijden door verstaan
de hele aarde rondgegaan.*

*Dat het vele mag bestaan
als een zegen wordt gezien.
Wordt wat anders is gewenst
groeit de schepping onbegrensd.*

*Alle mensen op de aarde
komen dichterbij tot elkaar –
met eigen taal en naam
elkaar begrijpen en verstaan.*

*Dat het vele mag bestaan
als een zegen wordt gezien.
Wordt wat anders is gewenst
groeit de schepping onbegrensd.*

GEBEDEN EN LIED

V, *Op wie zouden wij anders vertrouwen
dan op de mensen met wie
wij alledag het leven delen.*

G. *Bij U is er rust,
ik vertrouw op U.
Gij wijst mij de weg ten leven.
het volle leven.
Op U vertrouw ik.*

V. **Op wie zouden wij anders vertrouwen
dan op de aarde die ons draagt,
voedt en bergt in haar schoot.**

G. *Bij U is er rust,
ik vertrouw op U.
Gij wijst mij de weg ten leven.
het volle leven.
Op U vertrouw ik.*

V. **Op wie anders uiteindelijk bouwen
en vertrouwen dan op U,
Bron van leven, Kiem van hoop.**
(Peer Verhoeven)

G. *Bij U is er rust,
ik vertrouw op U.
Gij wijst mij de weg ten leven.
het volle leven.
Op U vertrouw ik.*

AFSLUITING

Bij het verlaten van dit kerkje kunt u het tekstboekje meenemen naar huis, om er later nog eens troost en kracht uit te putten. Wij wensen u een stralend en geestrijk Pinksterfeest.

ZEGENWENS

Gezegend zijt Gij,
die ons zo vreemd bent en zo vertrouwd,
dichter bij ons dan wij bij onszelf zijn,
open onze oren en ogen voor uw aanwezigheid.

Moge de Eeuwige ons zegenen en behoeden,
moge de Ene het licht van zijn gelaat
over ons doen schijnen en ons genadig zijn.
Doe lichten over ons uw aangezicht
en geef ons vrede.

Zegene ons de levende en barmhartige God,
de Vader, die onze Oorsprong en Bestemming is,
de Zoon, onze Lot- en Reisgenoot,
en de heilige Geest, onze Levenskracht.

A. Amen

ORGELSPEL

TEKST TER EIGEN OVERWEGING

Het aloude Pinksterlied *Veni Creator Spiritus* is in het Nederlands vertaald door Jan Willem Schulte Nordholt (Liedboek 2013, nummer 360):

*Kom Schepper, Geest, daal tot ons neer,
houd Gij bij ons uw intocht, Heer;
vervul het hart dat U verbeidt,
met hemelse barmhartigheid.*

*Gij zijt de gave Gods, Gij zijt
de grote Trooster in de tijd,
de bron waaruit het leven springt,
het liefdevuur dat ons doordringt.*

*Gij schenkt uw gaven zeventvoud,
o hand die God ten zegen houdt,
o taal waarin wij God verstaan,
wij heffen onze lofzang aan.*

*Verlicht ons duistere verstand,
geef dat ons hart van liefde brandt,
en dat ons zwakke lichaam leeft
vanuit de kracht die Gij het geeft.*

*Verlos ons als de vijand woedt,
geef, Heer, de vrede ons voorgoed.
Leid Gij ons voort, opdat geen kwaad,
geen ongeval ons leven schaadt.*

*Doe ons de Vader en de Zoon
aanschouwen in de hoge troon,
o Geest, van beiden uitgegaan,
wij bidden U gelovig aan.*

VERANTWOORDING

**Deze viering is samengesteld door de Liturgische
Werkgroep van Open Kerk.**

Overweging: Wim Weren.

De Geest des Heren heeft (P1 2);

Verbreek de kilte (Pi 3);

Helende Geest (Pi 5);

Een kerk van mensen (feestlied 20 11 2012);

Alwie eten van dit brood (A 6);

Onze Vader verborgen (A 273);

Dat het vele mag bestaan (zie partituren);

Bij U is er rust (A 263)

Illustratie, *Veelkleurige Geest*, Publiek Domein.

© Open Kerk Helvoirt 2022

INTENTIES VOOR DE GEDACHTENIS

**Wij spreken in elke viering intenties uit voor
overledenen. Namen daarvoor kunt u doorgeven
aan Wim Weren, telefonisch (013 52 19 343) of via
e-mail (w.j.c.weren@gmail.com). Uiteraard kunt u
ook andere intenties doorgeven.**